

Nemški uradni jezik na Češkem.

Češki cesarski namestnik je vsem državnim uradom poslal odlok, da je uradni jezik državnih, političnih in policijskih oblasti v notranji službi in dopisovanju z drugimi državnimi oblastmi le nemški. Ravno sedaj so vojni dogodki pokazali potrebo, držati se v državnem interesu te uredbe in ne pomenjajo nobenega zapostavljanja kakega drugega jezika. Namestnik zahteva, da se uradni strogo drži teh predpisov: vsako kršitev naj se mu takoj naznani.

Prusi priznavajo Poljakom pravice.

V razpravi glede novih davkov je rekel notranji pruski minister Löebell glede poljskega vprašanja v Prusiji:

Nekaj trajnega med vojno ne morem skleniti, zlasti ker je mogoče, da se po vojni razmere onstran vzhodnepruske meje razvijejo na eden ali drugi način. Pač pa naj bodo pruski Poljaki gotovi, da bo vlada v notranji politiki poljske interese obravnavala objektivno in dobrohotno, kakor to zahteva zadržanje pruskih Poljakov v tem življenjskem boju Nemčije. Dotedaj pa mora biti dovolj, če se milo in upravičenim poljskim interesom primerno uporabljajo obstoječi zakoni.

Cesar Viljem in bolgarski car Ferdinand v Nišu.

Iz Berolina se dne 19. jan. poroča:

Dne 18. jan. se je pripeljal nemški cesar Viljem v Niš, kamor je prišel tudi bolgarski car Ferdinand. Mesto Niš je bilo v zastavah. Na kolodvoru so tvorile častno stražo bolgarske čete. Ko sta se oba vladarja pristržno pozdravila, sta se odpeljala v avtomobilih v citadelo, kjer se je vršila parada bolgarskih, macedonskih in nemških čet. Ob sklepu parade je imenoval cesar Viljem carja Ferdinanda za nemškega general-feldmaršala in mu izročil ob tej priliki maršalsko palico. Car Ferdinand je pa imenoval cesarja Viljema za imejitelja 12. bolgarskega pešpolka. V spremstvu cesarja Viljema so bili: načelnik nemškega generalnega štaba general Falkenhayn, general-feldmaršal pl. Mackensen, generalna pribočnika Plessen in Chelin, admiral pl. Müller in višji dvorni maršal Reischach, nadalje general pl. Sekt, in vojvoda Ivan Albrecht meklenburški. Bolgarskega carja sta spremljala prestolonaslednik Boris in princ Ciril, nadalje generalni pribočnik Markov, generali Bojadjev, Todorov in Tantilov, ministrski predsednik Radoslavov in poslanik Čaprašikov.

Pri paradi čet se je nemški cesar zlasti zanimal za macedonske čete, pogovarjal se je zelo živahno s častniki in moštvom. Moštvo je vprašal, če jih veseli, ker je njihova domovina osvobojena. Ko je po končani paradi izročil cesar Viljem carju Ferdinandu maršalsko palico, je rekel v nemškem jeziku, da ga navdušuje hrabrost in junaški čini bolgarske armade. Car Ferdinand je nato odgovoril v bolgarskem jeziku, da ga navdaja s ponosom, ker se je bolgarska armada borila tako hrabro ob strani nemške armade ter da je prepričan, da bosta obe armadi dosegli to, do česar imate pravico.

Nato je odlikoval nemški cesar vse bolgarske armadne poveljnike z visokimi redovi, ministrskemu predsedniku Radoslavovu je pa podelil veliki križec rudečega orlovskega reda.

Kdaj bo konec vojske?

Belgijski minister Vandervelde je v Genf pre-daval 18. t. m. zvečer. Časnikarjem je izjavil: Prepričan sem, da izpraznijo Nemci deželo. Pred tremi mesci bi tega ne bil verjel. Belgija postane zopet svobodna in nevtralna dežela, uvesti se pa mora splošna volilna pravica s pritrdilom kralja. — Vprašan, koliko časa bo še trajala vojska, je odgovoril Vandervelde: Joffre mi je rekel: Vojska se bo končala tisti dan, ko izstopim iz armade, t. j. 17. januarja 1917; French: v treh mescih; Kitchener pa: da v treh letih. Kolikor mi je znano, francoski generali varujejo svoje ljudi, dokler ne prično velike ofenzive.

Črnogorsko bojišče.

Za pondeljko številkam nam je došlo poročilo o udaji Črnogore nekaj ur prepozno. List je že bil v stroju, ko se nam je naznanila novica. Dogodek je samoumevno zbudil velikansko senzacijo, ne samo med nami, ampak po celem širnem svetu. Pri naših četah je nastalo veliko navdušenje. Prvi sovražnik, četudi najmanjši, je položil svoje orožje.

Sedaj se vrši kapitulacija. Med tem se seveda izprašuje ves svet, o čem se bodo sukala mirovna pogajanja. Mnogi mislijo: ako se je Črnagora popolnoma udala in izročila svoje orožje, potem ni več pogajanj, ampak potem ji samo mi narekujejo mirovne pogoje. Če jih tudi ne sprejme, saj ne more nič storiti, ker se je udala, položila orožje in si dala konfirirati armado. Toda v tem je ravno krivo mnenje. Res je, da za sedaj mora Črnagora vse sprejeti, kar ji mi diktiramo. Toda že sedaj lahko argumentira, intervenira in prosi za ugodne pogoje. Vedno pa ji je še možno, da svoje zahteve, ki se sedaj niso uslišale, zopet javi in zagovarja, ali sama ali po drugih na splošnem evropskem mirovnem kongresu. Za to mirovna pogajanja niso samo prazna formaliteta — ampak pogajalo se bo v istini in Črnagora bode že sedaj nekaj pritrjeva za stalno, nekaj molče in pasivno do splošnega mirovnega kongresa sprejela. In mogoče je seveda, da bo Avstrija Črnogoro tako zadovoljila, da se odreče želji, priti na splošni mirovni kongres, kar je najverjetnejše.

Gotovo je, da bomo zahtevali Lovčen in da v tej točki ne dovolimo nobenega mešetarjenja. Gotovo je tudi da bomo zahtevali garancij, da nas ne bode Črnagora niti politično niti vojaško več vznemirjala. Kar je več, o tem bi lahko samo ugibali. Mir sklepa po ustavi cesar sam, za to je odločilna njegova beseda, važni pa tudi nasveti diplomacije in generalitete. Vse to pa je zasedaj za široko javnost s sedmimi pečati zapečateni knjiga.

Prečno je še Črnagora kapitulirala, so naše čete še zavzele Rjeko in Virpazar.

Kapitulacija Črnogore.

Pretekli pondeljek, dne 17. t. m., se je bliskoma raznesla po celem svetu vest, da je Črnagora že dne 13. t. m. zaprosila za mirovna pogajanja, v kar se je privolilo, ako takoj položi svoje orožje. Dne 16. t. m. je Črnagora pristala na ta pogoj. Takoj na to so bile vse sovražnosti ustavljene in začela se je vršiti oddaja orožja.

Pomen črnogorske kapitulacije se lahko razmotri z različnega stališča. Z vojaškega stališča pomeni, da je sedaj črnogorska armada, okoli 50.000 mož, toliko kakor ujeta do zadnjega moža in da je naša avstrijska armada proti Črnigori razpoložljiva za druga bojišča. En sovražnik, eno bojišče je manj. Naša dalmatinska, hercegovska, bosanska meja je proti jugu varna. Naš najbližnji sosed je proti jugu sedaj Albanija. Tam se hočejo vgnjezditi Italijani — kar je naenkrat postalo za nje zelo nevarno, ker ni več Črnogore vmes in ker je morska obal postala do Škadra naša. Opirališče italijanskih operacij je Valona, katero lahko vznemirjamo sedaj od morja, in kamor lahko pridemo tudi po suhem, ne da bi nas mogli Italijani uspešno zadržavati. Pomen Lovčena za Adrijo pa smo itak že primerno ocenili.

Udaja Črnogore pomeni torej za Avstrijo ojačenje njene pozicije na Adriji in razširjenje njenega upliva na celini proti jugu. Posebno se je okrepila naša moč na Adriji. Začetkoma vojske se je lahko dvomilo, kdo je gospodar Adrije, ne sicer zaradi obojestranskih mornaric, ker v tem oziru je naša vrla mornarica s svojo ofenzivno drznostjo odločno nadkriljevala italijansko, temveč radi zaledja v južni Adriji, ki je dajalo prednost Italiji. Danes se je spremenilo, črnogorska obal je postala naša in albanska ni več varna za Italijane.

V političnem oziru je pomen črnogorske udaje istotako odličen. Aspiracije Črnogore na južno Dalmacijo in Hercegovino so v kali udušene, istotako italijanske aspiracije na izhodno jadransko obal. In to ne samo za trenotek, ampak za desetletja in desetletja naprej. To je velik političen uspeh, ki nam zagurava dolgotrajen mir ob naših južnih mejah.

Še pomembnejše v političnem oziru je, da je Italija zadobila z udajo Črnogore nezaceljivo rano. Vse njene sanje o Adriji, o Albaniji, o Črnigori, o izhodni naši obali so se kar čez noč razblinile v nič.

Glavni ideal ekspanzivne italijanske politike se je popolnoma porušil. In kaj se pravi ljudstvu vzeti njegove politične malike, to ve vsakdo. V ljudstvo se začne vsesavati nevoljnost, malodušnost, nezaupanje in upornost. Kapitulacija Črnogore upliva na italijansko javnost bolj razduševalno, nego bi to mogla storiti izgubljena bitka na suhem. Poraz na celinskem bojišču se lahko popravi, vsaj up ni izključen, kar se je zgodilo sedaj ob izhodni jadranski obali, za to Italija nima dovolj moči, da bi poraz — popravila.

V svetovno-političnem oziru pomeni udaja Črnogore zopet nov udarec za ententino politiko, za njeno diplomacijo in njeno vojaško vodstvo. Tudi Črnagora je stala v krogu entente, a nihče se ni ganil za njo. Ravno tako je bilo pri Srbiji. Brezdvomno je, da mora tako nelojalno ententino zadržanje uplirati na nevtralne države. Mi in naši zavezniki postopamo čisto drugače, podpiramo in pomagamo si, koder je le potrebno in možno. V ententi pa gleda vsaka država le za se. V njej ni skupnega cilja, za to tudi ne enotnega nastopa. Da se je izluščil prvi člen iz ententine verige, ne bo ostalo brez posledic, ter se bo pokazal šele v par tednih.

Tudi iz patriotičnega ozira smo veseli dogodkov na Črnigori. Naši vojaki in naši vojskovodje so nam brez vsake tuje pomoči in tujega navdahnjenja priborili te krasne uspehe. Zavzetje nezavzetnega Lovčena je list v lovorovem vencu našega avstrijskega vojaštva, s katerim se lahko ponasamo pred vsem svetom in katerega tudi zgodovina ne bo pozabila omenjati. Naš avstrijski ponos je zopet zrastel!

Črnagora se uda.

Ko so naše čete zasedle velikan Lovčen in so dne 14. jan. vkorakale v Cetinje, je bilo vsakemu, ki le količkaj zasleduje položaj, jasno, da je s tem zapečaten tudi usoda cele Črnogore. Le dvojno je bilo mogoče: Ali se Črnogorec brezpogojno udajo Avstrijem in zaprosijo za mir, ali pa se trmoglavo borijo dalje in po srbskem vzgledu zbežijo iz dežele ter si drugod iščejo zavetja.

Nikita je videl, da so ga zapustili njegovi prijatelji v dobi nesreče čisto samega in je zato izbral prvo, sicer trpko sredstvo: udajo.

Naš generalni štab je dne 17. jan. o črnogorski udaji razglasil sledečo poročilo:

Črnogorski kralj in črnogorska vlada sta prosila dne 13. jan., naj prenehajo s sovražnostmi in sta prosila, naj se prično mirovna pogajanja. Odgovorili smo, da se more tej prošnji ugoditi le, če črnogorska armada odloži brezpogojno orožje. Črnogorska vlada je včeraj sprejela našo stavljenjo zahtevo, da brezpogojno položi orožje.

Vojna s Črnogoro.

Dne 7. avgusta 1914 je Črnagora napovedala Avstro-Ogrski vojno, drugo jutro so se pričele sovražnosti. Izpočetka so Črnogorec vpadli v Hercegovino, bili pa so vedno pregnani. Dne 9. avgusta 1914 je obstreljevala naša križarka „Szigetvar“ Bar in je razbila brezžično postajo. Dne 26. oktobra 1914 prvo bombardiranje Lovčena. Dne 11. decembra 1914 prvi avstrijski letalec nad Cetinjem. Dne 11. januarja 1915 so se vršili boji pri Trebinju. Sredi februarja so obstreljevale avstro-ogrsko torpedovke francosko skladišče v Baru. Dne 6. in 7. julija je bila neka črnogorska brigada izhodno od Trebinja poražena. Prve dni decembra 1915 so se pričele pravzaprav šele naše operacije proti Črnigori; dne 6. decembra so stale čete generala Kövessa na cesti v Peč; dne 17. decembra je padlo Bjelopolje; dne 10. januarja 1916 so padle Berane; dne 10. januarja je bil Lovčen zavzet, pot prosta na Cetinje, ki je padlo dne 13. jan.

Kako se je Nikita odločil za udajo.

List »Daily Express« poroča iz Rima:

Odličen nevtralec, ki je došel iz Cetinja, zanimivo opisuje zadnje ure v Cetinju, predno se je Črnagora udala. Dne 7. januarja, tako pripoveduje nevtralec, je bilo obstreljevanje Lovčena posebno srdito. Kralj Nikita je korakal s puško na ram, k svojem, da bi jih navduševal. Opoldne je došlo poročilo, da je položaj zelo kritičen. Staro in mlado je drlo iz mesta, da bi pomagalo bojvni-

kom ra Lovčenu. A bilo je že prepozno. Vazne nižje postojanke na Lovčenu so že bile zavzele po avstrijskih četah. Zmagovalci so poslali k Črnogorcem parlamentarje, ki bi naj ponudili Črnogorskemu kralju premirje pod pogojem, da se srbske in črnogorske čete v Črnigori razdružijo in brezpogojno odložijo orožje. Morda bi se na to smeli vrniti v svoje vasi. Kralj Nikita je bil mnenja, da se ti pogoji ne morejo kar takomalo sprejeti. Črnogorski ministrski predsednik se je zjutraj dne 8. januarja podal v Skader, da se posvetuje s srbsko vlado. Srbi pa so se protivili in niso soglašali z udajo. Položaj črnogorske armade pa se je med tem tako poslabšal, da se je Nikita hočešnočeš moral odločiti za udajo.

Pogajanja za udajo

Bilo je dne 13. jan., ko so dospeli dva črnogorska ministra in neki črnogorski artilerijski major kot parlamentarji do črte naših prednjih straž in oddali tudi pismensko zahtevilo kralja Nikite in črnogorske vlade, da so pripravljene, takoj pričeti s pogajanja. Parlamentarji so dobili v odgovor zatrdilo, da se lahko prične mirovna pogajanja, če črnogorska vojska prej brezpogojno odloži orožje. Črnogorski parlamentarji so čakali na odgovor v Cetinju, ter ga nato takoj izročili svoji vladi in kralju. Že dne 16. jan. so nato sporočili, da sprejme Črnogora pogoj brezpogojne odložitve orožja.

Ta odložitve orožja vsebuje vse orožje, ki je sposobno za moderno vojskovanje, predati pa morajo Črnogorci tudi trdnjave, železnice in drugi material. V koliko bo oddati tudi handžare in drugo staro orožje, bodo določile lokalne vojaške oblasti. Seveda se predaja orožja ne bo izvršila hitro in morda tudi ne popolnoma brez boja, ker je prav lahko mogoče, da se bodo kje skrivali četaši. Treba bo deželo po strateških načelih preiskati in odločiti za orožje z možno prebivalstvo, v Črnigori seveda vse, kar more korakati. Ženske bodo smele ostati doma, dasiravno so tudi pomagale v bojih s tem, da so nosile bojevnikom živila in strelivo. Šele ko bo predaja dežele popolna, bodo izpolnjeni pogoji kapitulacije in se bodo mogla pričeti mirovna pogajanja.

Avstrijsko uradno poročilo z dne 18. januarja zatrjuje, da so se pogajanja, kako naj črnogorska armada položi orožje, pričela v ponedeljek, dne 17. t. m. popoldne.

Pogajanja s Črnogoro.

Z Dunaja poročajo: Kakor hitro bo izvršena kapitulacija črnogorske armade, pričnejo diplomatska mirovna pogajanja. Kot avstrijski pooblaščenec bo fungiral bivši cetinjski poslanik Edvard Otto, ki je že odpotoval v Cetinje.

Ker nimajo telefona.

Pri Beranah in ob reki Tari so se še tudi potem, ko se je Črnogora udala, vršili manjši boji med našimi in črnogorskimi četami. Črnogorci še namreč nimajo telefona in radi tega še posamezne čete, ki so raztresene po okrajih, niso bile obveščene o žalostni usodi svoje domovine. Naši imajo naročilo, da morajo s temi četami kolikor mogoče prizanesljivo ravnati. Naša vojaška uprava je podarila črnogorskim selom, ki jim primanjkuje živeža, moko in žito.

Črnogorci odlagajo orožje.

V Cetinju, Virpazarju in Rjeki so Črnogorci, ko se je razglasilo, da bodo morali oddati orožje, istega prostovoljno oddali. Bogatejši rodovi so prinesli orožje na mulah, drugi pa na svojem hrbtu. Na prostorih, kjer se oddaja orožje, vihrajo bele zastave. Raz kraljevega gradu v Virpazarju vejejo velike črno-zolte zastave s cesarskim orlom. Plapolanje teh zastav se vidi celo na morskem obalu. Odlaganje orožja bo trajalo po celi deželi najmanj 14 dni. Črnogorci imajo večinoma ruske puške, avstrijske Werndlovke in orožje, ki so ga uplenili v turški vojski. Črnogorec ljubi svoje orožje, kakor svojo deco. Znano je, da Črnogorec le malokdaj plače, a če mora oddati svoj handžar in svojo puško, pa mu stopijo solze v oči.

Virpazar in Rjeka v naših rokah.

Avstrijske čete so v ponedeljek, dne 17. jan., zasedle še mesti Virpazar in Rjeko. Nato so se sovražnosti na obeh straneh ustavile. Rjeka je drugo glavno mesto Črnogore, kjer se nahaja kraljev zimski grad. Iz Rjeko vozijo parniki po reki Črnojevičev v Virpazar in v Skader. Virpazar je končna postaja železnice Bar—Virpazar. Okolica Rjeko in Virpazarja je najrodovitnejša zemlja v Črnigori. Tu vodi pot v Skader. Neposredno pred Rjeko se dviga gora Taraboš, kjer stanujejo že Malisori in Miriditi.

Kralj Nikita se vrne v Cetinje.

Sviciarski listi javljajo, da se bo kralj Nikita s svojim dvorom po končanih mirovnih pogajanjih vr-

nil v Cetinje ter tako tudi na zunaj dokumentiral, da nima s četverozvezo nič več opraviti.

Utis črnogorske udaje v Italiji.

Ker se je udala Črnogora, so tje v Milanu velike demotracije. Policija je morala ujeti uredništvi listov »Giornale d'Italia« in »Corriere della Sera« ki sta hujskati na vojko.

Berolin ki »Luzitanijski« poroča iz Lugana: Radikalni brog v Italiji so jak razburjeni radi dogodkov v Črnigori: razburjenost se obrača v glavnem proti Salandroevemu kabinetu, katerega hočejo strmoglaviti in spraviti v kabinet radi atne, socialistične in republikanske elemente.

Iz Rima poročajo, da tam ne vedo, kaj bi storili, vs je zbežano in brez gane. Pripisuje se velika važnost pisov tova ju pod kraljevim preiskilstvom katero morda o loči ali pride med Italijo in zavezniški do javnega spora ali ne. Računa se z izpremembami na vodilnih vojaških mestih in vsaj delno iz remembo v kabinetu.

Cariski »Tagesanzeiger« poroča z italijanske meje: V italijanskih listih se nahajajo vsak dan vesti o agitacijah socialistov in drugih osvob, tudi vojakov, ker javno govore proti vojni. Po ceji Italiji so razširjeni številni ni ovni manifesti. Sicer se varajo maso prebivalstva Cadornova poročila, ali proti oficialnemu sistemu se poraja struja, ki utegne narasti v mogočen naval proti vladi in artradnemu vodstvu.

Velikansko pozornost vzbuja Bissolati-jv članek v tedniku »Azione Socialista« proti gospodarski politiki vlade, v katerem se nahaja sledeci stavek: More li vada trpeti, da pripomočemo Angliji do muge pod pogojem, da, če traja vojska leta, ubožajo zavezniški Anglije? — Cenzura stavka ni črtala.

Se li Italija umakne iz Albanije?

„Secolo“ zahteva, naj Italija umakne svoje čete iz Albanije. Nesreča ni, če se izjalovi kak sklenjen načrt. Saj se je to zgodilo tudi Angležem na Dardanelah. Ogrožena je plovba v Adriji, kar zaščoča, da se opusti ekspedicija v Albanijo. Sporazum je sklenil glede na balkanske operacije, da izvedejo Francozi in Angleži ofenzivo iz Soluna, da krote Grško, Rusija naj kroti Rumunijo z odločno akcijo v Bukovini, Italija naj zbere srbsko armado, ki naj se organizira in oboroži iznova, da vrže s pomočjo Essad-paše Avstrije. Ker se je pa tudi ta načrt izjalovil, zahteva „Secolo“ v interesu domovine, naj se hitro umaknejo italijanske čete iz Albanije.

Italijansko bojišče.

Italijani zamenjavajo čete.

Italijanska brzojavna agentura poroča iz Rima: Novo izurjene italijanske vojake novega letnika, 300 000 mož, so poslali na avstrijsko bojno črto, da zamenjajo del vojakov, ki so se borili do sedaj. Zamenjane vojake pošljejo na daljši dopust v garnizijsko službo v južno Italijo.

Rusko bojišče.

Druga ruska ofenziva ob besarabski meji se je začela včeraj, dne 20. jan. Prva se je začela dne 23. dec. l. l. in je trajala do 18. jan. t. l. Rusi so imeli najmanj 70.000 mrtvih in ranjenih. Sedaj se je začela druga ofenziva še z večjo silovitostjo. Polk za polkom je napadal. Ruska artilerija je potegnila z neprenehanim streljanjem črto za napadajočimi črtami, da se niso mogle umikati. Na vsak način so poskušali Rusi predreti našo fronto, baje na posebno povelje carjevo. Ofenziva se še nadaljuje. Dosedaj so bili vsi ruski poizkusi odbiti.

Rusko časopisje očita Italiji, da je njena brezbriznost zykkrivila kapitulacijo Črnogore.

Nova razvrstitev ruske armade.

Iz Stockholma se dne 19. jan. poroča: Petrograjski listi pišejo, da je ruski car zaukazal novo razvrstitev ruske armade. Ker se je izjalovila ofenziva ruske armade ob reki Strypi. Francosko vojaško odposlanstvo je že zapustilo ruski glavni stan.

Grško bojišče.

Vznemirljiva vest, da so Francozi zasedli Faleron pred Atenami, se ni obistinila. Druga verzija sicer pravi, da so se izkreale ententine čete v Faleronu, toda ker je Grčija zapretila, da bo nastopila z orožjem, jih je zopet ukrcala. Efekt je torej isti.

O Grški se širi sedaj toliko vesti, da jih je nemogoče kontrolirati na resničnost in neresničnost. — Vsak časnikar in vsak časnik hoče vedeti kaj novega iz Grške. Mi podajemo le suhoparno nekatere take „vesti“: Grški kralj hoče na vsak način varovati nevtralnost; vlado bo kmalu prevzel Gunaris, ki bo bolj odločen proti ententi, kakor je Skuludis; grške čete delajo utrdbe za Francoze pri Seresu; Venizelos organizira revolucijo; angleško brodovje bo obkolilo Grško, nagnalo kralja in proglasilo republiko in tako naprej.

Edino resnično je, da se da Grčija od entente še nadalje strahovati in poniževati.

Na Krfu se zbira srbska armada. Vojvoda Putnik in kraljevič Aleksander sta istotam. Tudi vlada se bo najbrž preselila na Krf, kjer se bo potem nahajalo celo srbsko kraljestvo, izvzemši srbsko zemljo.

Ententa ni izkreala čet pred Atenami.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča dne 18. jan. iz Aten: Vse v tujini razširjene vesti o izkrcanju ententinih čet v Faleronu in Pireju so neresnične. Do danes (dne 18. jan.) se v obeh teh atenskih lukah čete niso izkreale, ravno tako ne na otoku Zante. Položaj v Atenah je normalen.

Prepir radi otoka Castelorizzo med Italijo in Francijo.

Radi zasedenja otoka Castelorizzo je nastal sedaj spor med Italijo na eni in Francijo ter Angleško na drugi strani. Ob začetku vojne je Italija zahtevala ta otok in res so ji dali obljubo. Sedaj zahteva, naj francoske čete odidejo, da zasedejo otok italijanske čete. Balkansko poveljstvo je to dovolilo, toda le pod pogojem, da se Italija prav krepko udeleži solunske akcije, česar se pa Cadorna brani.

„Kambana“ pravi, da se bo ob tem otoku še — ententa razbila.

Pred Solunom.

Kakor o Grškem, tako in še bolj se podijo različne novice o dogodkih in nameravanih dogodkih pred Solunom po celem svetu.

Mi in Nemci in Bolgari imamo baje pripravljeneh 800.000 mož za napad. Tudi Angleži dobivajo še znatna ojačenja. Vsak dan izkrcujejo nove čete pred Solunom. Ententa je vznemirjena vsled vesti, ki prihajajo o pripravah v sovražnem taboru.

V Kavali se je baje izkrealo 12.000 Francozov. Grčija je vložila papirnati protest.

Italijani se ne bodo udeležili operacij pri Solunu, ker Cadorna še za Albanijo noče dovoliti novih čet.

Ententine čete so v solunski okolici razrušile dosedaj 16 železničnih mostov, 12 drugih mostov in 80 zgradb umetne vrednosti.

Zagotovo pa nihče ne ve, kdaj se bodo spopadli pred Solunom.

Obstreljevanje Dedeagača in Porto Lagosa.

Iz Sofije se dne 20. jan. uradno poroča:

Dne 18. jan., ob 8. uri zjutraj, je priplo pred Dedeagač (bolgarsko pristanišče v Egejskem morju) sovražno vojno brodovje, ki je šlo 24 jednot. Ob 9. uri 42 minut predpoldne so začele ladje obstreljevati mesto in bližnje višine. Opoldne je bilo obstreljevanje končano in ladje so odplule zopet na odprto morje. Pri obstreljevanju ni bilo nobenih človeških žrtev: usmrčeni so bili samo 4 konji.

Isti dan je križaril oddelek sovražnega brodovja, ki je šel 16 ladij, od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne v zalivu Porto Lagos (v Egejskem morju zahodno od Dedeagača). Ob 1. uri 5 minut popoldne so začela sovražne ladje obstreljevati višine okrog Porto Lagosa. Šele ob ½6. uri popoldne so prekinile ogenj, nakar so odplule v smeri proti otoku Thasos. Obstreljevanje ni zahtevalo nikakih žrtev.

Esad-paša zapuščen.

Iz Sofije se poroča, da so Esad-pašo v Draču njegovi dosedanji pristaši zapustili. Njegove čete in spremstvo so se skrčile na nekaj mož, ki mu hočejo ostati do zadnjega zvesti. Albanci v severni Albaniji pričakujejo vhođa avstrijskih čet v Albanijo. Nekateri albanski rodovi, posebno oni, ki pripadajo katoli-

škemu in mohamedanskemu veroizpovedanju, se bodo baje pridružili Avstrijcem. V bolgarska taborišča pri Debarju in Elbasanu prihajajo dan za dnevom sosednji albanski rodovi, prosit bolgarske poveljnike za koruzo in strelivo.

Kitaj in Japan.

Petrograjska »Rječ« poroča po azijskih listih, da je Japonska svoje zahteve, katere je lansko leto stavila Kitajski, sedaj znova predložila kitajski vladi. Med istimi se posebno nahaja zahteva, da se naj na Kitajskem sprejme japonske svetovalce za rešitev vojaških, finančnih in političnih vprašanj; nadalje zahteva Japonska, da si smejo Japonci pridobivati kitajsko posest, kakor tudi ustanovljati na Kitajskem japonske šole, molilnice in bolnišnice. Japonska tudi zahteva od Kitajske ustanovitev skupne japonsko-kitajske policije v nekaterih pokrajinah južne Kitajske, ustanovitev japonske orožarne, izdelovanje gotove množine potrebnega orožja za Kitajsko na Japonskem in koncesije za železnične črte v južni Kitajski. Japonsko ministertvo še baje izdeluje tudi načrt o novih dodatnih zahtevah, v katerih se bo n. pr. med drugim zahtevalo, da dovoli Kitajška, da jo bo pri bodočih mirovniških pogajanjih zastopala Japonska.

Tri japonske oklopnice v Sueškem prekopu.

Kakor poroča pariški »Journal«, so odšle iz Tokia tri japonske oklopnice v Sueški prekop, ne ve se pa ali v varstvo japonske paroplovbe v Sredozemskem morju ali v svrhu pomoči pri obrambi prekopa.

Politične vesti.

Občni zbor nemškega »Nationalverbanda«. Dne 19. januarja t. l. je imel nemški »Nationalverband« pod predsedstvom poslanca dr. Grossa svoj letošnji občni zbor. Predsednik se je spominjal na bojišču padlega poslanca in člana nemškega »Nationalverbanda« profesorja Lössl. Nato je podal obširno poročilo o delovanju »Nationalverbanda« od pričetka vojske, nakar so se pričela posvetovanja o raznih političnih vprašanjih. »Nationalverband« je nato odposlal povodom uspehov naše armade brzojavne čestitke cesarju in feldmaršalu nadvojvodi Frideriku.

Naš trgovinski minister v Budimpešti. Naš trgovinski minister dr. pl. Spitzmüller je dne 19. januarja odpotoval v spremstvu ministrskega podtajnika dra. pl. Jonak v Budimpešto.

Justica v okupirani Srbiji. Ogrska vlada je imenovala predsednika sodišča v Novem Sadu, Desiderja Cs. sza, za justičnega šefa v okupirani Srbiji.

Velika Praga. Zadnji čas so se zopet obnovila pogajanja med zastopniki mesta Prage in okoliškimi občinami radi ustanovitve Velike Prage. Pogajanja so se v tem oziru že tako ugodno razvila, da so se načrti za bodočo občinsko upravo dogotovili. Dosedanji občinski zastopi posameznih občin ostanejo še tudi v bodoče in sicer tako v Pragi, kakor v predmetstvih in okoliških občinah. Načeloval pa jim bo nadžupan, katerega bo imenovala vlada. Navadno se tjo nadžupana imenovala izmed vrste višjih političnih uradnikov, ki se pečajo z avtonomnimi zadevami.

Rehabilitacija bivšega madžarskega poslanca. Leta 1912. je bivši madžarski poslanec Kovacs v državnem zboru napravil revolverski atentat na grofa Tiszo. Tedaj je izgubil oficirsko šaržo. Kovacs je začetkoma vojne vstopil prostovoljno kot pešec v armado in je bil sedaj za svojo hrabrost imenovan za poročnika.

Franc Sakser obsojen veleizdajništva. »Wiener Zeitung« prinaša »C. kr. deželna sodnija v kaz. zadevah Dunaj je na predlog c. kr. državnega pravnika Dunaj odredila v prid sodniji c. in kr. V. armadnega poveljstva vršeti se kazenski stvari zoper Franca Sakser, izdajatelja lista »Glas Naroda« v Novem-Jorku, zaradi zločina po § 58 c k. p. in § 327 v k. p. v zmislu § 2 cesarske naredbe od 9. jun. 1915, d. p. I št. 156 v varstvo pravice države na odškodnino zaplembe vsega, obtožencu Francu Sakser spadajočega na Avstrijskem ležečega premakljivega in nepremakljivega premoženja. — Tako se glasi sodba rovarskega delovanja Franca Sakser, čegar početje smo vedno obsojali in ga odbijali od našega naroda. Od vseh poštenih ameriških Slovencev pričakujemo, da prekinejo vsak kakoršenkoli stik s tem možem, ki nosi na sebi sramotni pečat izdajalca svoje domovine. Kdor bo imel z njim stike, bo škodil sebi in svojem v domovini. Zato naj vsakdo, kateri se

noče odpovedati zvezam s staro domovino, vrne tudi Sakserjev list »Glas Naroda.« Sakser je s svojim početjem obsodil samega sebe.

† Kanonik Jernej Voh.

V četrtek, dne 20. jan. 1916, ob 8. uri zvečer, je Bog odpoklical k sebi svojega zvestega služabnika mil. g. kanonika Jerneja Voha. Že dolgo je bolehal in se pripravljajal na svoje zadnje potovanje. Vkljub temu bo novica o njegovi smrti vse, ki so ga poznali, brdsko zaskelala v srce, kajti vsakdo je želel blagemu, plemenitemu in ljubeznivemu možu dolgo življenje. Krog znancev v lavantinski škofiji in izven nje je bil velik, za to bo tudi velik krog žalovalcev nad njegovo smrtjo. Za vsakega je bil udušen in postrežljiv, z vsakim se je rad razgovarjal o njegovih razmerah ter se z njim veselil ali ga tolažil, za vse je imel na razpolago dobrohotne nauke in nasvete. Bil je mož dobrega srca. Kot duhovnik je bil vzgled skrbnega in pobožnega dušnega pastirja. V tem oziru je posebno veliko in uspešno deloval kot župnik v Smartnem v Rožni dolini in v Konjicah. Konjice so mu postale nad vse drage, bile so njegove »zlate« Konjice. Čeravno je imel dela nad glavo, vendar se v Mariboru ni čutil več domačega in tako srečnega, kakor v Konjicah. Ranjki je bil tudi velik prijatelj, pospeševatelj in sotrudnik katoliškega časopisja — »Straža«, »Slovenec«, »Slovenski Gospodar« so mu dolžni veliko hvale za njegovo pridno, skrbno in pogosto sodelovanje. Ob času, ko je še izhajal na Dunaju »Vaterland«, je bil tudi njegov marljiv dopisovatelj. Tudi nekaj slovenskih knjig je izdal. Toda o tem bomo govorili v daljšem životopisu. Danes le toliko, da vsakdo razvidi, kako velika izguba je za delo lavantinske škofije in verne katoliške Slovence na Štajerskem! Tužni objokujemo smrt blagega kanonika in ga priporočamo vsem prijateljem, znancev in vernikom v vročo molitev. Pokoj njegovi pobožni duši in večna luč ji naj sveti. — Rojen je bil dne 24. avgusta 1844 v Št. Ilju pri Velenju, v duhovnika posvečen dne 1. sept. 1867. Kot kaplan je služboval na Vranskem od 1. 8. 1868 do 3. 9. 1869, v Slov. Bistrici od 3. 9. 1869 do 14. 11. 1870, kot 1. kaplan v Konjicah od 14. 11. 1870 do 13. 8. 1874, kot provizor v Konjicah od 14. 8. 1874 do 6. 2. 1875, kot 1. kaplan v Novicerkvi do 23. 5. 1882, katerega leta je bil imenovan za župnika v Smartnem v Rožni dolini. Dne 8. junija 1892 je bil imenovan za nadžupnika in dekana v Konjicah, kjer je ostal do 9. dec. 1901, ko je bil imenovan za kanonika v Mariboru. Leta 1892 je bil imenovan za kn.-šk. duhovnega svetovalca in leta 1899 pa za konzistorijalnega svetovalca. Pogreb se vrši v soboto, ob 4. uri popoldne. — Razposlopje Katoliškega tiskovnega društva plapolala črna zastava v znak žalosti nad smrtjo njegovega ustanovnika, odličnika in velikega prijatelja.

Raznoterosti.

Duhovniške vesti. Župnijo Ljutomer je dobil vč. g. Jožef Ozmec, deželni poslanec in župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, župnijo Sv. Florijana pod Bočem pa tamošnji provizor č. g. Ant. Bukovšek.

Knezonaški olomuški. Kapitel v Olomucu je izvolil za olomuškega knezonaškofa dosedanega praškega knezonaškofa kardinala barona Skrbenskega. Praškim nadškofom bo baje imenovan brnski škof grof Huyn.

Odlikovana slovenska vojaška duhovnika. Cesarjevo pohvalno priznanje za zvesto in požrtvovalno delo kot vodja vojaškega dušeskrbja je sprejel preč. g. Anton Jaklič, vojaški župnik v Gradcu. Tudi č. g. vojnemu kuratu v Ptuj, Francu Nastran, se je izreklo cesarsko pohvalno priznanje.

Odlikovan slovenski učitelj. Dne 9. t. m. je bila v neki rezervni bolnici v Celovcu pripeta velika srebrna hrabrostna svetinja kadetu A. Zdolsku učitelju iz Gornjega grada na Štajerskem, za njegovo junaško in uspešno zadržanje pred sovražnikom. Pri tej priložnosti je imel nadstabni zdravnik dr. Müller nagovor, v katerem je slavil junaštva naše armade in se spominjal junaških dejanj kadeta Zdolska na italijanskem bojišču.

Odlikovani častniki 87. pešpolka. Najvišjo pohvalno priznanje za izkazano hrabrost so prejeli: Leon Schindler, nadporočnik, Franc Pihler, nadporočnik; Vinko Lapajne, poročnik; stotnik Ivan Cvenkl in major Božidar Kern. Vitezki križec Fr. Josipovega r. da na traku vojaškega zaslužnega križca je prejel podpolkovnik Alojzij Lubenik.

Odlikovanci Rudečega križa. Nadvojvoda Franc Salvator je odlikoval za zasluge za Rudeči križ s srebrno častno kolajno z vojnim okraskom sledeče

osebe: Zdravnika dr. Urbačeka star. in dr. Jožef Urbačeka ml. v Mariboru, oficijanta Jožefa Klauđa in trgovca Jožefa Heu v Mariboru; Ivana Steudte v Ptuj, mestnega oskrbnika Petra Deržanc in mestnega kontrolorja Jožefa Schmidl v Celju.

Prof. dr. Edvard Dolinšek živ. Od prijateljske strani se poroča: Lani se je raznesla vest, da je padel na severnem bojišču gosp. dr. Edvard Dolinšek. rezervni poročnik, profesor v Gorici in poprej v Celju. Sedaj je pa dobil njegov oče preko švedskega Rudečega križa poročilo, da se nahaja dr. Dolinšek v ruskem ujetnistvu in sicer v kraju Karakala, ki leži blizu perzijske meje. Od dr. Dolinška ni bilo od zadnjih dni avgusta 1914 pa do danes nobenega glasu. Uradoma se je glede njega najprej poročalo, da je padel, kasneje pa se je poročalo, da se ga pogreša.

Padli in ranjeni častniki 87. pešpolka. Praporščak Štefan Halatevič, ranjen; poročnik Friderik Heller, mrtev; kadet Viktor Krontaler, ranjen; kadet Franc Polak, ranjen; kadet Franc Vokač, ranjen; kadet Franc Weisch, ranjen in praporščak Ignacij Volavšek, ranjen.

Vojaško-dajatvena dolžnost sega do 55. leta. Danes, dne 21. januarja se uradno razglasijo postavna določila, s katerimi se vojaška dajatvena dolžnost, ki je segala dosedaj samo do 50. leta, podaljša za obe državni polovici do 55. leta. Razlog za to podaljšanje je v tem, ker se je vsled trajajoče vojske vedno več za osebe vojne dajatve zavezanih oseb pritegnilo pod orožje ter je treba skrbeti za njihov nadomestek. Kar se dostaje uporabe teh oseb, starih več kot 50 let, se bodo uporabile le v avstrijskih pokrajinah za bojnim ozemljem armade, in sicer neprenehoma k večjemu 6 tednov. Potem se jim mora dati vsaj eden do dva mesca trajajoči dopust, predno se jih zopet vpokliče v službo. Vpoklic je po zakonitih določbah pridržan deželnoobrambnemu ministertvu, katero bo skrbelo za enakomerno razdelitev. Uporabile pa se bodo te osebe samo v tistih krajih avstrijskega državnega ozemlja, ki ležijo izven ožjega ali širjega vojnega ozemlja. Ta odredba, ki je izdana za Avstrijo, kakor tudi isto določujoči ogrski zakon velja za dobo sedanje vojske.

Nabori županov in uradnikov. Kakor se nam od zanesljive strani poroča, se bo v ponedeljek, dne in če bo potrebno, tudi v torek, dne 25. jan. po celi Avstriji vršila prebiranja županov, občinskih svetovalcev, tajnikov ter nižjih uradnikov pri glavarstvih, sodnijah, davkarijah in drugih uradih. Ali bodo morali sposobni možje v 48 urah po naboru k vojakom, se jim bo šele pri naboru naznanilo. Županom se bo menda dalo toliko časa na razpolago, da uredijo svoje uradne posle. Županovega namestnika bo določilo okrajno glavarstvo. — V Mariboru se vrši prebiranje v ponedeljek, dne 24. jan., v Narodnem domu, in se začne ob 8. uri zjutraj.

Olajšave za potovanja v sosednjem prometu. S 15. jan. so stopila v veljavo nova določila za sosednji promet med Štajersko in med obmejnimi ozemljem. Za sosednji promet med Štajersko in med drugim zalednjem, t. j. med Štajersko in Nižje-Avstrijsko, Gornje-Avstrijsko in Ogrsko (brez Hrvaške in Slavonije), kakor tudi narobe, zahtuje kot potno dovoljenje navadno dovoljenje, katero izda okrajno glavarstvo. Za otroke pod 14 leti ni treba nobenega potnega dovoljenja, če namreč potujejo v spremstvu odraslih oseb, pač pa se morajo otroci pod 14 leti označiti in navesti na dotičnem potnem dovoljenju odrasle osebe. Pod sosednjim prometom se razume promet iz enega obmejnega političnega štajerskega okraja v drugi obmejni politični okraj zaledja in nasprotno. Za sosednji promet med Štajersko in med obmejnimi »ožjim« vojnim ozemljem, t. j. med Štajersko, Koroško in Kranjsko, zahtuje potno dovoljenje, katero izgotovi dotično županstvo in katero mora biti potrjeno od orožnikov. Pod sosednjim prometom se razume promet iz ene štajerske občine v drugo obmejno občino ožjega vojnega ozemlja in nasprotno. V okvirju mej skupaj se držečega »daljnega vojnega ozemlja«, t. j. na Štajerskem, Solnograškem in Hrvaškem, pa ni promet prav nič omejen. Toda priporoča se, da vsakdo vzame tudi na potovanje na tem ozemlju seboj kakšno izkaznico, kot domovnico, delavsko in poselsko knjigo itd., da se izkaže napram oblasti, če se zahteva od njega.

Poštni promet z Rusko-Poljskim. Poštno in brzojavno ravnateljstvo opozarja, da je pošiljanje pisem in dopisnic v ozemlje, katerega so zasedle nemške čete na Rusko-Poljskem, še vedno nedovoljeno ter da se vse tozadevne poštno pošiljatve

ne izročajo naslovijencem. Nadalje razglša omejeno pošto ravnateljstvo, da ni dovoljeno pošiljati v nepristranske države pisma z dolgo vsebino zaradi težkoč pri cenzuriranju. Vsebina tozadevnih pisem sme obsežati k večjem dve strani. Nadalje se opozarja, da je še vedno nedovoljeno pošiljati v inozemstvo razglednice, na katerih so naslikana mesta, okrajji ter v vojaškem oziru važne naprave, kot predori, železniški mostovi, vojašnice itd.

Pošiljanje zasebnih poštinih zavojev v Trident dovoljeno. Pošto ravnateljstvo razglša, da je dovoljeno odslej naprej pošiljati zasebne poštne zavoje v mesto Trident na južnem Tirolskem. Na odrezku spremnice ter v poštinih zavojih ne sme biti nobenega pismenega obvestila.

Pošiljanje zasebnih poštinih zavojev vojakom na bojišče je ustavljeno na sedeče vojne pošte: 16, 34, 45, 46, 49, 95, 170, 190, 211, 233, 308 in 317.

Ogroženo poljsko časopisje. Krakovska »Nova Reforma« javlja, da je ogroženo izhajanje poljskih listov v Varšavi, ker zmanjkuje papirja. Nemška uprava dopušča izvoz papirja iz Nemčije na Poljsko samo za svoje službene liste, ker je tudi v Nemčiji že sila za papir. Edina poljska papirnica v Jezernju je vsled vojne uničena.

Papežev dar Rusinom. Sv. Oče je podaril revnim gališkim Rusinom, ki so bili prizadeti vsled vpada Rusov v Galicijo, znesek 10.000 kron. Ne mence se za napade cerkvi sovražnega časopisja je hotel papež pokazati s tem darom, da njegovo očetovsko srce ne pozna nobene razlike med narodi, marveč si prizadeva pomagati celiti rane, katere je vsekala vojna.

Gorlice. Iz Krakova poročajo: Mesto Gorlice zopet grade. Prispeli so tja inženirji. Vojaške oblasti nameravajo postaviti v spomin na odločilno bitko velikansk spomenik, ki soga že začeli postavljati. Občinski zastop v Gorlicah je bil razpuščen, vladni komisar je prelat Swinnikowski.

Slovenskoštajerski premogovniki. Snuje se družba, katera namerava ustanoviti pri Podsvetju jame, iz katerih bi se kopal premog in železna ruda. Strokovnjaki cenijo, da se na tem prostoru nahaja premoga in železa za več milijonov. Za kopanje premoga in rude bo velike važnosti železnica Mestinje—Kozje—Podsreda—Brezice. Načrti za to železnico so že izdelani in so že bili predloženi deželnemu zboru. Za kopanje premoga in rude bo tudi velevažna cesta iz Grobelnega v Lisično. Pri gradbi te ceste so zaposleni domači delavci in ruski ujetniki. Cesta bo v kratkem dogotovljena.

Nedeljski počitek v trgovinah in delavnicah. Kakor znano je namestništvo z naredbo dne 31. julija 1914 začasno odpravilo nedeljski počitek v trgovinah in delavnicah. Sedaj pa namestništvo razglša, da je dotična namestniška odredba zopet odpravljena in za trgovine in delavnice veljajo sedaj zopet predpisi glede nedeljskega počitka, kakor pred izbruhom svetovne vojske.

Pomanjkanje papirja v Italiji. Italijanski časopisi so morali vsled pomanjkanja papirja zopet skrócić svoj obseg.

Vihar in poplave. Na Nizozemskem so vsled viharjev v Severnem morju nastale velike poplave. Prebivalstvo je moralo bežati iz celih okrajev in je odgnalo živino s seboj. Voda še vedno narašča in se je zlasti bat, da preplavi mesto Emdem. Skupina otokov, imenovanih »Marken« je vsa preplavljena. Šestnajst ljudi je utonilo in so uničene skoro vse ribiske ladje.

Uvoz sadja v Nemčijo carine prost. Nemška vlada naznanja, da je odslej naprej prost carine uvoz sadja v Nemčijo. Uvažati se smejo jabolka, hruške, kutine itd. in sicer samo v vrečah do 50 kilogramov.

Cene za živila v Srbiji. V zasedenem srbskem ozemlju so določene za razna živila sledeče najvišje cene: kilogram kruha stane 1 K 20 v; kilogram krompirja 80 v; kilogram govejega mesa stane samo 1 K 40 v; kilogram svinjskega mesa 1 K 80 v; kilogram svinjske masti 7 K. Svinjska mast je zaradi tega tako draga, ker za časa vojske niso mogli pitati svinj. Zelo drag je tobak. Cigaretni tobak, ki je stal pred vojsko 11 paras, stane sedaj 2 dinara (1 dinar = 100 paras = 95 vinarjev).

Kdo podražuje bučno olje. 1 liter bučnega olja stane sedaj 8 K, dočim je stal pred nekaterimi meseci samo 4 K. Kaj je vzrok temu podraženju? Kakor že znano, je vlada koncem meseca novembra zaplenila bučna zrna. Kmetu se plačuje 1 kg bučnih zrn po 40 vin. Iz 2½ kg bučnih zrn se napravi 1 liter bučnega olja, kar stane 1 K. Iztisnjeno bučno zrno, takozvano prgo, sme kmet kupiti in jo uporabiti za svinjsko pičo. Bučno olje se odda osrednici za olje in

mast na Dunaju. Ker plačuje osrednica za olje in mast za 2½ kg bučnega zrna samo 1 K, od kmeta pa zahteva za 1 kg prge 1 K, pridemo do jako čudnega zaključka, da mora kupiti kmet prgo za drag denar, dočim ima osrednica za olje in mast bučno olje zastonj. In za to olje moramo sedaj plačevati 1 liter po 8 K. Če proda kmet svoje poljske pridelke za nekaj vinarjev boljše, je ogenj v strehi in se ga zelo strogo kaznuje, glede podraženja bučnega olja pa ne gane nihče z mezincem.

Ustavljene izvoze svinjske masti, špeha in klobas iz Ogrskega. Trgovinsko ministristvo naznanja, da odslej naprej ne dobi nihče dovoljenja za izvoz svinjske masti, špeha in klobas takozvanih salami-klobas iz Ogrskega.

Živinske kužne bolezni na Sp. Štajerskem. V pretečenem tednu so bile uradno priglašene sledeče živinske kužne bolezni na Sp. Štajerskem: Bolezen na gobcu in parkljih v občinah: Celjska okolica, Polzela, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dol., Velika Pirešica in Žalec; vrančni prisad v Braslovcah; pereči oženj v občinah Novašlita in Kapea; garjavost konj v občinah Vrhloga, Partinje, Pobrežje in Brezno; svinjska kuga v občinah Orehovavas, Brestrnica in Janžev Vrh; svinjska rudača bolezni v občini Sv. Lovrenc na Dr. p.

Nakupovanje živine v slovenjgraškem političnem okraju prepovedano. Štajersko namestništvo je prepovedalo nakupovati živino od hiše do hiše v slovenjgraškem političnem okraju.

Cene za petrolej v občinah celjskega okrajnega glavarstva. Celjsko okrajno glavarstvo je določilo za občine, ki spadajo v področje celjskega okrajnega glavarstva sledeče cene za liter petroleja: 51 vinarjev za občine: Celjska okolica, Sv. Jurij trg in okolica, Teharje, Šmarje trg, Laško in Ponikva. 52 vinarjev za občine Gotovlje, Sv. Lovrenc, Sv. Peter, Žalec, Braslovce, Polzela, Sv. Vid, Loka, Marija Gradec in Trbovlje. 53 vinarjev za občine Škoflavas, Griže, Sv. Pavel, Petrovče, Dramlje, Graj skavas, Zibika, Vojnik, Kalobje, Sv. Martin, Gomilsko, Sv. Ema, Lemberg, Sv. Peter na Med selu, Slivnica, Tinsko, Dol in Sv. Kristof. 54 vinarjev za občine Velika Pirešica, Novacerkev, Frankolovo, Sv. Štefan, Žusem in Sv. Rupert. 55 vinarjev za liter za občine Vransko, Jeronim, Sladkagora in Jurkloster in končno 56 vinarjev za liter za občini Dobrna in Marija Reka.

Lov na čokolado. Iz Vojnika poroča nam trgovec R. Brezovnik sledeče: V 4. številki cenj. Vaše ga lista ste poročali, da je neki trgovec v Knittelfeldu dobil po železnici namesto naročene čokolade enako težo kamenja. — Meni se je v pretečenem mesecu zgodilo nekoliko drugače! Naročil sem kakor navadno iz Prage zaboj čokolade. Ko je došel zaboj na postajo Celje, je bil popolnoma prazen ne enega koščeka ni bilo v njem; vse so grede pokradli. Železniška uprava mi je sicer škodo popolnoma povrnila, a čokolade le nisem dobil, pojedli so jo neznani uzmoviči Bog ve kje.

Zvišanje cen za pivo. Ker je ministristvo dovolilo pivo arnar em, da smejo zvišati cene za pivo, so določile zadrige gostilničarjev za pivo sledeče cene: Od 18. januarja t. l. naprej stane liter marc nega piva 64 vinarjev, pol lira 32 v in $\frac{3}{10}$ litra piva 22 vinarjev. Cene za pivo v steklencah so primerno višje.

Hmelj. Tudi v pretečenem tednu je bil promet s hmeljem na hmeljskem trgu v Žitcu skrajno malenkosten, po tujem hmelju pa sploh ni bilo nobenega povpraševanja in so bile tozadevne cene samo na papirju.

Ali se sme krmiti svinje z zmrzlim krompirjem? V mnogih kmečkih krogih so mnenja, da se zmrznjenega krompirja ne sme pokladati svinjam, češ, da je škodljiv. To naziranje pa je popolnoma na pačno. Če zmrzne krompir, se pri tem krompirjeve redilne snovi prav nič ne spremenijo, le okus zmrznjenega krompirja, ker je sladk, ne prija ljudem, toda svinjam pa se sme zmrznjeni krompir brez skrbi pokladati. Kmetje, ne mečite zmrznjenega krompirja na gnojšče. Priporoča se, da se pridene zmrznjenemu krompirju, če se ga rabi za svinjsko pičo, nekaj več soli.

Tovarna za sladkor zgorela. Dne 19. januarja zjutraj je izbruhnil požar v tovarni za sladkor v mestu Nagy-Surany pri Budimpešti. V nekaterih urah je zgorela do tal cela tovarna. Škoda znaša čez dva milijona kron.

Grozovita smrt cele družine. — Mati s šestimi otročiči se zadušila. V Cerknem na Goriškem je v noči od sobote na nedeljo zgorela hiša posestnika Bička. V njej se je ob času nesreče nahajala mati s šestimi malimi otročiči v starosti od 5 mesecev do 13 let. Opolnoči je baje nek dezertar iz Nemskega Štajerja razbijal po vratih. Družina je zbežala v neko shrambo. Kmalu nato je začela hiša goreti. Vojaki, ki so ugasnili požar, so pozneje našli zadušene otročiče in ženo. Grozna je bila smrt ubogih žrtev! Sumi se, da je zanetil požar oni nemški dezertar. Mož, oziroma oče nesrečne družine, se nahaja na fronti. Čudni slučaj je, da je v tisti noči, ko se je dogodila opisana nesreča, ugledni posestnik in sorodnik pone-rečenih tako hudo ječal v spanju, da ga je žena vzbudila, vprašavši ga, če ga revma tako muči. Zankal ji je njeno vprašanje ter je rekel, da je imel grozne sanje — da se mu je videlo, kako se zadušuje cela družina iz njegovega sorodstva. Zjutraj, ko je izvedel, da je pogorela hiša, je zahvalil Boga, da ni hujskega, a kmalu na to pa so našli nesrečno zadušeno celo družino.

Zvezda Merkur se vidi. Med zvezdami se planet Merkur redkokedaj vidi, zato je marsikdo željan, da bi ga videl. Slavni Kopernik je na smrtni postelji tožil, da ga ni niti enkrat v svojem življenju dobil pred oči. Da si prihraniš to žalost, ga te dni še lahko poiščeš na večernem nebu. Merkur je neka, večji, kakor naš mesec, je izmed planetov najbližje solncu in se približno v 88 dneh zasuje enkrat okoli njega. Ko bi ga z zemlje videli vse dni, bi se nam zdelo, da hodi nekaj časa na levo proč od solca, a potem zopet nazaj mimo solca na njegovo — desno stran, potem zopet nazaj na levo itd. Kadar je najbolj daleč na levi, ga je mogoče videti zvečer po zahodu solca, in kadar je najdalje na desni, pa zjutraj pred solčnim izhodom, če ne stoji prenizko. — 20. t. m., ob 6. uri zvečer, je dosegel svojo največjo razdaljo na levo od solca (18½ stopinj), zato ga je bilo mogoče ta dan in pa kaka dva, tri, morda še več dni prej in pozneje videti blizu tam, kjer je solce zašlo. Pa ga je treba iskati takoj v mraku, ker zaide že okoli četrta na sedmo uro. Stoji prav nizko: dne 20. t. m., ob 5. uri zvečer kakih 11, ob ¼6. uri le še kakih 7 stopinj nad obzorjem. Najti ga ni tež. Ko. Najprej zagleda oko Večernico; na levi, višje od nje, sveči veličastni Jupiter, na desni, nižje od nje, pa se blešči zvezda z rumeno lučjo. To je Merkur. Ker ni v bližini nobene druge svetle zvezde, ga ni mogoče zgrešiti.

Pravda, ki je trajala 228 let. Leta 1688 je vložilo mesto Segedin na Ogrskem tožbo proti znani grofovski obitelji Pallaviccini zaradi nekega zemljišča v izmeri 38 oralov. Pravda je trajala skozi celih 228 let in šele dne 3. januarja 1916 se je izreklo najvišje sodišče kot zadnja inštanca, da je pravdo izgubilo mesto Segedin. Stroški pravde znašajo pol milijona kron.

Zdravilo za rane. Rana se nerada zaceli in se začne gnojiti, ako pridejo vanjo klice, iz katerih se izcimijo bolezni. Budilke bolezni se pokončujejo z razkuževalnimi sredstvi, kakor z lizolom, karbolno kislino, sublimatom i. t. d. Za kožno razkuženje se pa rabi jodova tinktura. Jod je za to stvar dober, neprijetno je le to, da ostane koža po njem rjava pobarvana in da ta barva lahko pride tudi na perilo. Jod ima tudi svoj duh in včasih draži kožo. Zadnji čas se je iznašlo drugo sredstvo, ki pokončuje v rani bolezni vzbujajoče klice. To sredstvo, ki je jako dobro, deluje proti klicam, vzbujajočim gnojenje in mrzlico, se potrese kot prašek na gnojno rano. Potem rajši začne rasti novo meso in rana se hitreje celi. Novo sredstvo ni strupeno in se sme brez skrbi rabiti ne le na ranah in bulah, ampak tudi pri katarjih v nosu in grlu. Bolno kožo pomazi s petodstotnim alkoholskim providofornim raztopilom in uspeh bo še ugodnejši, kakor če pomazeš z jodovo tinkturo. Po vojaških bolnicah se novo sredstvo že rabi in hvali.

Volkovi na Švedskem. Vsled izvanredno hude zime v severni Rusiji in na severnem Švedskem so se pojavile letos na Švedskem velike tolpe volkov. A te tolpe so tako drzne, da pridejo še celo v bližino mest. Pri mestu Jemtlandu je zasledovala jata gladnih volkov sani, na katerih sta sedela dva moža. Le s težavo se jima je posrečilo se rešiti. Še celo v južno Švedsko so se že pred nekaj dnevi priklatili ti lačni volkovi.

Iz notarske službe. Pravosodni minister je premestil notarja Franc Jereba iz Radeč v Črnomelj. Notarji so postali notarski kandidati dr. Ivan Stojan v Senožečah, dr. Jožef Krevl v Cirknici, dr. Viljem Mauer v Logatcu, Ivan Kolenc v Kranjski gori in Franc Burger v Radečah.

Draginjske doklade za ljudskošolsko in meščansko učiteljstvo za leto 1916. Deželni zbor štajerski je sklenil, da se morajo tudi za leto 1916 in

sicer za sedaj do konca mesca marca 1916 izplačevati ljudskošolskim in meščanskim učiteljskim osebam draginjske doklade v visokosti, kakor v preloženem letu. Le učiteljem samskega stanu, ki so upoklicani pod orožje, se ne izplačujejo draginjske doklade.

Dopisi.

Maribor. Dne 17. t. m. je umrl upokojeni stotnik 47. pešpolka, Henrik Zucco, doma iz Kormina ob avstrijsko-italijanski meji.

Maribor. V pretečenem tednu so bili v Mariboru med nevojaškim prebivalstvom sledeči slučaji nalezljivih bolezni: Škrlatica 2 slučaja, davica 2 in osepnice 2 slučaja.

Maribor. V zadnji seji mestnega sveta so bili sprejeti v domovinsko zvezo mariborske mestne občine sledeči: V leindustriji dr. Friderik in Gustav Scherbaum, Ferdinand Greiner, trgovec in hišni posestnik Karol Pjčan.

Maribor. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru je dne 4. jan. 1916 izdalo na občine sledeči razglas: Med govedo c. in kr. garnizijske mesne režije v Mariboru je izbruhnila bolezen v gobcu in na parkljih (slinovka in grintovka). Mogoče je, da se je ta kuga po osebnem prometu in po uporabi že okuženih še zdravo mišljenih volov za dovažanje sena, zatrosila v okolice mesta Maribor in tudi v oddaljena okolišča tukajšnjega okraja. Da se pod sedanji razmerami zabrani hudo razširjenje te kuge in da se zamorejo slučajne okužbe kolikor le mogoče hitro zatreti, se naroča na v kraju navadni način opozoriti prebivalstvo na pretečo nevarnost in je pozvati, da vsak sumljiv znak bolezni med parkljarji — posebno očitni tok slin iz gobca ali hromost nog brez dokaznega vzroka — naznani občinskemu predstojniku, kateri mora takoj izvršiti potrebni zapor sumnega dvora in o tem najkrajšim potom obvestiti okrajno glavarstvo. Občinskim predstojništvom se nadalje naroča, da po zanesljivih činovnikih in zaupnikih nadzorujejo zdravstveno stanje parkljarjev v svoji občini. O uspehu teh poizvedb je poročati okrajnemu glavarstvu. Pregledovalni činovniki morajo z največjo previdnostjo postopati, izogibati se morajo vsake dotike s parkljarji na dvorih, katere jim je obiskati, in ako opazijo na kakem dvoru sumljive slučaje, takoj prenehati z nadaljnjimi pohodi, omiti si morajo roke in obuvala ter smejo zapustiti dvor šele po temeljiti osnažbi obleke. Samoobsebi umevno je, da je o takih dogodkih takoj poročati. C. kr. orožništvu se naroča, da povodom službenih obhodov posebno pozornost obrača na zdravstveno stanje parkljarjev in da takoj naznani sumljive slučaje ter obenem določi zapor hleva.

Maribor. Dne 19. januarja so v Mariboru umrli dve in oboje tri osebe za črnimi kozami. Dne 20. t. m. sta se pojavila zopet dva nova slučaja. Dosedaj je torej obolelo v Mariboru, kakor se uradno priznava okrog 40 oseb za to kužno boleznijo. Vojaško etapno poveljstvo in mestni svet pozivata občinstvo naj se da cepiti kože. Brezplačno se bodo kože cepile od 21. do 24. t. m. od 9. — 12. predpoldne in od 2.—5. ure popoldne v sledečih prostorih: deska ljudska šola na malem vežbalšču, dekliska mešč. šola v Kasinoulci, ženska obrtna šola, Karnerijeva ulica, žensko učiteljsko v Hamerlingovi ulici, dekliska ljudska šola II. na cerkverem trgu in ljudska šola v koloniji, Gottschalkova ulica.

Krčevina pri Mariboru. Na bojišču je padel praporščak 4. polka dragoncev, Karol vitez Savinšek, doma iz Krčevine pri Mariboru.

Št. Ilj v Slov. goricah. V sredo dne 19. jan. zvečer je umrl 74letni Franc Lilek, oče našega somišljenika in tajnika posojilnice Franca Lilek. N. p. v m!

Št. Ilj v Slov. goricah. Trgovino v hiši tukajšnje Posojilnice je prevzel g. Ivan Plevnik iz Pišec.

Sv. Duh na Ostrem Vrh. C. kr. okrajno glavarstvo v Lipnici je dne 3. januarja odredilo poostreni pasji zapor v vseh občinah arveškega okraja, ker je dne 30. decembra 1915. proti poldnevu došel v vas Schlossberg nek tuj, srednjevelik rudečkastorjav kratkodlak pes, imajoč košat rep, do krvi ogrizel nekega psa in potem utekel. Glavarstvo naroča, da se mora poizvedovati po tem psu in v ugodnem slučaju poročati odkod je stekline sumni pes. V občinah mariborskega okraja mejočih na lipniški okraj, je takoj na v kraju navadni način razglasiti, da se je v sodnem okraju Arvež odredil pasji zapor in se mora vsak sumljiv slučaj naznati okrajnemu glavarstvu v Mariboru.

Središče. Nad premoženjem umrlega tukajšnjega ključavničarskega mojstra Jožefa K. kl. je razglašen konkurz. Za konkurznega komisarja je določen okrajni sodnik v Ormožu, za konkurznega upravitelja pa odvetnik dr. Delpin v Ormožu.

* **Juršinci pri Ptuj.** Dne 6. jan. je zgorela hiša in gospodarsko poslopje posestnice Neže Pučko v Zagorcih. Škoda znaša čez 6000 K, zavarovana je pa bila samo s 600 K. Zgorela je tudi ena svinja in več kokoši. Orožniki v Juršincih so prijeli njenega moža Matijo Pučko, ker je osumljen, da je iz maščevanja zanetil požar.

Ključarovci. Tužnoročno so zopet peli velkone deljski zvonovi zadnje dni starega leta, naznanjaje, da si je zopet smrt izbraa svojo žrtev; tokrat kot slovo od prejšnjega leta mladeniča v cvetu mladosti iz občespoštovane hše Pevčeve v Ključarovcih, 18letnega sina Matija. Kot pridnemu udu Marijine družbe mu je gotovo Ona izprosila tako veličasten pogreb dne 31. decembra. Dragi Matjaš, spavaj v miru! Starišem in sorodnikom pa sčreno sožalje!

Sv. Marjeta pri Moškancih. Odlikovan je bil iz naše fare na južni fronti predmojster Janez Nadišberg iz Malevesi. Imenovani

In stoji že 18 mesec sovražniku nasproti. Njegov stotnik ga je v navzočnosti cele baterije laskavo pohvalil in mu pripel srebrno hrabrostno kolajno 2. vrste na njegove junaške prsi. Bil je meseca oktobra m. l. ko so Italijani najhujše napadali, ostal sam pri topu in je s tako hitrostjo streljal, da se sovražnik na noben način ni mogel približati našim postojankam. Bog daj juna ku še obilo take sreče.

Celje. Vsled ran, zadobljenih na bojiščih, so umrle v zadnjih dneh v tukajšnjih vojaških holišnicah sledeče vojaške osebe: Pešci Peter Hejda, Kuzina Jamrja, Ljudovik Bahr ter poddesetnik Aleksander Fakacs. Pokopani so bili na tukajšnjem mestnem pokopališču.

Celje. Mestni magistrat razglša, da morajo osebe, katerim je poverjena naloga, da smejo izdajati živinske botne liste, označiti na živinskih potnih listih ceno za isto klavno živino, katera je namenjena za celjsko mestno klavnico. Prestopke proti tej uredbi kaznuje mestni magistrat z denarno globo do 200 kron ozir. z zaporom do 14 dni

Zadnja poročila došla v petek dne 21. januarja.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 20. januarja.

Rusko bojišče.

Nova bitka ob besarabski meji postaja vedno bolj srdita. Razven že priobčenih napadov, ki so bila vsi izvršeni v prvih jutranjih urah, so morale naše hlabre čete, na čelu jim budimpeštanska honvedna divizija, odbijati vstrajne navale sovražnih čet, ki so bile v premoči, skoro vsako uro notri do popoldne in sicer na raznih mestih med Bojanom in Toporovcem. V teku bojev je udril sovražnik nekolikokrat v naše strelske jarkove, toda bil je vselej zopet odbit v ročnem metanju — enkrat v krepkem protinapadu honvedskih polkov št. 6 in 30, pričemur je imel težke izgube.

Prednji prostori naših brambnih postojank so posejani z ruskimi mrtvci: na bojnem prostoru posameznih bataljonov se je naštelo 800 do 1000 padlih Rusov.

Druge dele bojne črte armade Pflanzer-Baltina je obstreljevala ruska artilerija. Tudi na bojni črti proti severu v izhodni Galiciji se je vršil kratek artilerijski boj.

Italijansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Črnogorsko bojišče.

Nič novega

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podnarršal.

V Črnogori

V Črnogori se vršijo pogajanja, kako tehnično urediti oddajo orožja in kako konfirirati (na omejene prostore spraviti) črnogorsko vojaštvo. Pogajanja se vršijo z vso hitrostjo.

Poročila iz Črnogore

Angleško uradno poročilo „Reuter“ poroča dne 20. jan. iz Rima:

Pogoji za kapitulacijo Črnogore so, da odstopi Črnagora Lovčen in dobi za to pristanišče v Jadranskem morju. Črnagora ostane nepristransko kraljestvo

Črnogorski konzul v Rimu je naznanil, da je kralj Nikita izdal na svoje ljudstvo oklic, v katerem pravi, da je imela Črnagora izbirati samo med poginom ali udajo.

Ka. Franc. v. m. s. i. o.

Pariški „Journal des débats“ meni, da je brezdvomno avstrijski načrt, postaviti kralja Nikita na srbski prestol mesto kraja Petra.

Pred revolucij v Italiji.

Urednik „Tägliche Rundschau“ se je pogovarjal z uglednim italijanskim politikom, ki je izvajal:

Razmere v Italiji so skrajno kritične, če prav še kriza ni dosegla viška. Italija se more rešiti le, ako brzo sklene mir; ako odstopi ministrstvo Salandra in ako se Italija zopet približa Avstriji in Nemčiji. Sedanja vlada je uničila zvezo s centralnima državama, za to se naj sedaj tudi ojujači in prefrga zvezo z entento, ki itak ni izpolnila predpogojev za zvezo.

Preobrat v Italiji se bo izvršil in se mora izvršiti, sicer prideta revolucija in anarhija; najvišja življenjska potreba opravičuje tak preobrat.

Dostavljamo: Četudi nam ni treba teh prerokovanj doslovno verjeti, vendar izrazito označujejo razpoloženje posameznikov v Italiji.

Poročanje v Atenah.

Svicarski brzojavni informacijski zavod poroča: Položaj v Atenah je normalen; kralj, vlada in poslaniki nevtralnih držav se nahajajo v Atenah. — Vse druge novice so neresnične.

V mescu decembru potopljene ladje.

Uradno se razglša, da so naše in nemške ladje mesca decembra potopile 24 sovražnih ladij s 104.446 tonami vsebine.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk št. 47:

Ranjeni častniki:

Emmer Franc, poročnik;
Furlani Avgust, nadporočnik;
Glavač Edvard, poročnik;
Milič Ivan, praporščak;
Bosch Ivan, kadet;
Schiffner Franc, praporščak; Silec Franc, kadet;
Strel Friderik, nadporočnik; Sturm Jakob, kadet;
Vollmann Franc, kadet.

Padli častniki:

Formacher Macedonij, praporščak;
Geier Jožef, praporščak;
Weiss Jožef, kadet.

Domobranski pešpolk št. 26:

Padli častniki:

Lehner Karol, nadporočnik.

Ujeti častniki:

Seeber Rudolf, praporščak.

Razni:

Arih Leopold, Vuhred, pešec, 15. pešpolk, mrt.;
Jerič Jožef, pešec, 15. pešpolk, Ptuj, ujet;
Kaiser Roman, pešec, Slovenjgradec, ujet;
Nežmah Martin, poddesetnik, 37. domobr. pešpolk Rogaška Zlatina, mrtev;
Novak Jurij, pešec, 37. domobr. pešpolk, Rog. Slatina, mrtev;
Neumeister Janez, lovec, 9. lovski bataljon, iz Radgone, mrtev;
Rumpler Karol, poddesetnik, 37. domobr. pešpolk, Radgona, mrtev;
Repinc Rudolf, kadet, 98. pešpolk, Spodnji Dravograd, ranjen;
Tošlak Matevž, pešec, Ptuj, ujet;
Vođovnik Janez, pešec, 22. domobr. pešpolk, iz Slovenjgradca, mrtev;
Vrbnjak Jakob, pešec, 15. pešpolk, Ljutomer, ujet;

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotova najboljše in časa najbolj primeren koledar. Krasi ga lepa slika cesarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar podučiti o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov itd. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podpor in penzij. Koledarja se je dozdal razpečalo med slovenskim vojaštvom že čez 10.000 izvodov. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, ki ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Kovaškega pomočnika ozroma mešnega vajenca, oba vojaščinje prosta, sprejme takoj Jožef Ve ronek, kovač na G. Hajdina št. 32 pri Ptuj. Plača po dogovoru.

Trgovski pomočnik špecerijske stro- ke, se išče za čimprejji vstop proti dobremu plačilu. Ponu- be na „Konsumhalle“ v Rašah, Šta- jersko. 16

Sprejme se mož, ki bi oskrboval vinograde, sadovnjake in nadzoro- val tudi dela na polju. Veš mora biti vseh del v vseh strokah. Pla- ča po dogovoru. Oglase sprejme uredništvo „Straže“ v Mariboru pod št. 19

Učena za krojaško obrt, iz dobre hiše sprejme takoj Josip Hočevar, krojaški mojster v Cel u. 22

Glasovir se proda po nizki ceni (70 K pri g. P. Kodrič, Duhač- gasse 10. Maribor

Rabim nekaj tisoč kolov

za vinograd 2 metra dolgih, kateri bi se morali spraviti s splavom po D. avi do Barča na Ogrskem. Ponudbe na dr. M. Dörwald v Banjaluki.

Brzojavni naziv: Cirilova
: tiskarna Maribor : 14

Trgovina tiskarne sv. Cirila
Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5

Čekovni račun c. kr. poštno
: hranilnice št. 25.070 :
interurban telefon št. 193

Priporoča svojo veliko za-
logo raznega papirja, pe-
resnikov, peres, škatlic za
peresnike, svinčnikov, ra-
dirk, kamenčkov, tablic,
črnih, zavitkov (barva jih in
belih, v vseh velikostih),
trgovskih knjig, noticov,
pismenega papirja v mapah
in škatljah, razglednic itd.
Sveta podobe (male, velike
in stenske), razpela vseh
velikosti, molitveniki, mo-
leki, svetinjica, škapulirji,
štambilije za urade in dr.

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom „Stražo“ in „Slovenski Gospodar“.

„Straža“

stane za 3 mesce 2 K 50 v.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.

Trgovina g. Czadnik v Stolni ulici.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).

» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

» g. Coretti, Grajski trg 7.

» v Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici, » Žifko, Melje.

Trgovina g. Korenta, Klostergasse (bakra).

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovaška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobje pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.

» » Franca Korošec.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ilj v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Jurklošter:

Organist g. M. Hvalec.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozie:

Trgovina gospoda Draškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljčič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vrščič.

Luče v Sav. dol.:

Pozestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. Miloš Oset.]

Petrinja: (Hrvatsko).

Gosp. Stepan Škrlec.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.]

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Stari trg pri Slov. Gradcu:

Gosp. Ignac Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštanj:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najlozje pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za »Stražo« znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravništvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor še ni naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista prinašata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Straži«.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežen popust.

Vojno zavarovanje!

Tisoč in tisoč hrabrih junakov pustilo je že do sedaj drago življenje na bojišču in žali Bog se ni pričakovati, da bo tega neusmiljenega klanja kmalu konec.

Nikdar v življenju ni imelo za posameznika zavarovanje življenja večjega pomena, nego v sedanjem žalostnem vojnem času. Dolžnost vsakega je, da zabrani doma vsaj z zavarovanjem življenja gmotno odškodovanje ostalih sorodnika, ki caleč od nas brani milo našo domovino.

Zavarovati se more vojak sam, ki odide v vojsko, lahko pa zavaruje življenje že odsotnega vojaka v svoj ali v korist otrok ali drugih oseb tudi žena, oče, mati, brat, sestra, pa tudi vsak drug človek, ki z njim ni v sorodstvu, n. pr. vojakov upnik, ki se hoče zavarovati proti izgubi svoje terjatve.

Zavarovalnina se izplača vsaki osebi, za katero je izgovorjena, ali takoj po smrti vojaka (tudi, če je umrl pozneje na boleznih) ali po preteku več let n. pr. ml. otrokom za njih vzgojo, nevesti za opravo. Tudi se da zavarovati na letno dosmrtno rento, ako postane vojak invalid t. j. za daljni prislužek nezmožen.

Prva zaupna c. kr. priv. zavarovalna družba v tem oziru — ki terja najnižje premije, je

»Avstrijski Phönix«

s sedežem na Dunaju, ki izkazuje

zavarovane vsote . . .	K 210.000.000.—
poroštvenega zaklada . . .	K 60.000.000.—
letnih perjemkov . . .	K 12.500.000.—

Ta družba seveda ne sprejema zavarovanje samo vojakov, ampak vsake osebe, torej tudi žensk, otrok na razne ugodne načine, prejema tudi gotovine proti izplačevanju dosmrtno letne (1/2, 1/4 letne) rente i. s. kar se do deva skoraj neverjetno, z ozirom na starost zavarovanca 6 do 25% od kapitala na leto. Ni mogoče, denar ugodnejše naložiti, vrh tega je izguba denarja vnaprej nemogoča.

Sedanji čas je resen in dragocen, vsak dan nam donša neusmiljena smrt preobilne žrtve in z njimi neizmerne gmotne izgube za vse iste zaostale svoje umrlih, ki se niso pravočasno popri eli zavarovanja na življenje.

Sezite torej po pomoči, dokler se ni prepozno. Omenjene družbe »Avstrijski Phönix« glavno zastopništvo za Spod. Štajerskoje v Mariboru, Ferdinandulica št. 9, ki daje na ustmena in pismena prašna pojasnila.

Pisarniške ure tudi po nedeljah dopoldan. Ako se oglasijo iz oddaljene župnije ali občine vsaj 3 osebe naenkrat pride zastopnik brezplačno na dom.

Pri sestavi daril za naše hrabre vojake, pomislite kaj morajo ti pretrpeti vsled zime in mokrote

zunaj na bojišču

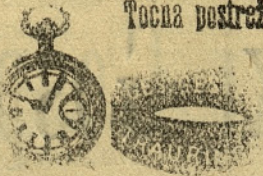
in pošljite jim kot sredstvo zoper kašelj, hripavost in zasliženje 1—2 škatlici **Faysovih** prstnih Sedenskih mineralnih pastilj. Pazite pa strogo na ime „Fay“.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vosk in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje, veletrgovina.

URE
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in opricnih reči po vsaki cenli.

Tudi na obroke, - Nostr. cealk zastoj. - Gramofoni 20—200 K

Niklasta remont-ura	K 8-00
Pristna srebrna ura	K 7-—
Original omega ura	K 24-—
Kuhinjska ura	K 10-—
Budilka niklasta	K 8-—
Poročni prestani	K 2-—
Srebrne verižice	K 2-—

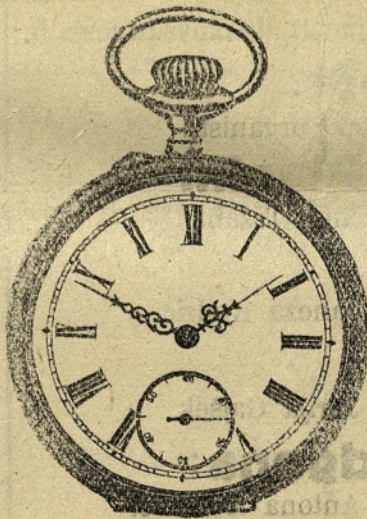
Vedletno jamstvo.

Nast. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urur in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatalno in srebro.

Mlinarskega pomočnika

starega ali mladega, vojaštva prostega, sprejme za mlin, ki leži ob cesti Varaždin — Varaždinske Toplice. Pcnudbe z označbo plače se naj naslovijo na Ignacija Kaniški, mlinar Varaždinbreg kor 78. z. p. kolodvor Varaždinske Toplice.

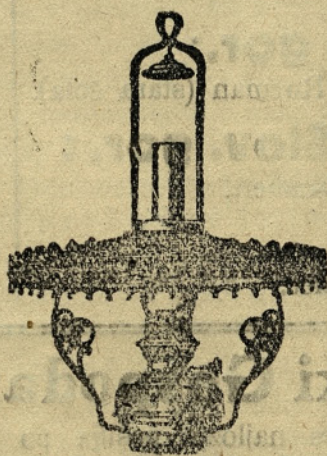
Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 4-—
Sreb. verižice damske K 5-—
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!
Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne
Očala: Za kratkovidne nova zboljšana stekla

Franjo Bureš Maribor
urur, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urur od glav. kolodvora.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

prporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

43. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta loterija v denariju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

10. feb. 1916. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., V. rdere Zollamstiasse 5. pri kr. ogrskem loterijskem ravnateljstvu v Budimpešti, IX. poslojpe glavnega cesarskega urada, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poslovnih, v železniških uradnih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno — srečke se d. pošiljajo poštomne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).

Pisarniški pomočnik.

Pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju odda se mesto pisarniškega pomočnika, kateri mora biti nemščine in slovensčine v besedi in pisavi popolnoma vešč, s rojepisec in ne nad 40 let star. Pcnudba vložijo se naj pri navedenem uradu pri oživišji spričevala o dosednji službi.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebčinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnatu servijete vsled novih predpi-ov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registрована zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge na

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzičja.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje petolito

na vknjižbo, na osebnii kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadp.